МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ І СПОРТУ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ім. Івана Боберського

КАФЕДРА ІНФОРМАТИКИ, КІНЕЗІОЛОГІЇ ТА КІБЕРСПОРТУ

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівкнь
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J3 Туризм та рекреація
Освітньо-кваліфікаційна програма	Бакалавр з туризму та рекреації

Львів
2026 рік

Програма з дисципліни "Інформаційні системи і технології в туризмі"
для студентів напряму підготовки J3 Туризм та рекреація
„___” _____, 20__ року 9 с.

Розробники: Заневська Л.Г., к.н.ф.в.с., доцент кафедри інформатики та кінезіології

Програма затверджена на засіданні кафедри інформатики та кінезіології

Протокол від. “31” серпня 2026 року № 1

В.О. завідувача кафедри_____ (Мостова М.Р.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“_____”_____ 2026 року

Схвалено радою факультету ФП та ЗО

Протокол від “____”_____20___ року № ___

“_____”_____20__ року Декан _____ (Худоба В.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Заневська Л. Г., 2026 рік

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “ Інформаційні системи і технології в туризмі” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галуз знань J Транспорт та послуги напряму підготовки J3 Туризм та рекреація. Програма розкриває зміст, структуру та обсяг навчальної дисципліни, форми проведення навчальних занять, форми та засоби проведення поточного та підсумкового контролю для студентів 1-го курсу факультету туризму.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теорія і методика застосування інформаційних технологій в сфері діяльності туристичного підприємства, формування у студентів знань, умінь і навичок, що є необхідними для самостійної професійної діяльності у сфері туризму.

Міждисциплінарні зв’язки: Освоєння дисципліни „Інформаційні системи і технології в туристичній індустрії” в подальшому допомагає в освоєнні наступних дисциплін: “Вища математика”, “Статистика”, “Менеджмент та маркетинг туристичного підприємства”, “Економіка”, **“**Бухгалтерський облік**”.**; “Бухгалтерський облік та аудит” та “Туризмознавство”, які вивчаються на 3-4 роках навчання; ”Комп’ютерні та інформаційні технології” які вивчаються на 5 році навчання.

Постреквізити:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв’язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентност:

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК 11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.

ФК 19. Здатність Застосовувати принципи, методи та сучасні технології організації діяльності суб’єктів туристичного бізнесу у сфері екскурсійного та активного туризму.

Програмні результати навчання:

ПРН 05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

ПРН 06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПРН 09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних та сервісних технологій та дотримання якості та норм безпеки.

ПРН 17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Змістовий модуль 1. Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі на базі Word, Excel, Access , PowerPoint та Інтернет.
2. Змістовий модуль 2. Комплексна автоматизація туристичного бізнесу.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання дисципліни: формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, набуття професійних знань, умінь, навичок, які забезпечують теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих спеціалістів в галузі туризму, здатних забезпечити високий рівень якості туристичних послуг, фахівців, здатних до постійного оновлення знань, професійної майстерності, мобільної та швидкої адаптації до змін у соціально-культурній сфері, в системі управління та організації туризму.

1.2. Завдання викладання дисципліни:

- формувати розуміння ролі інформаційних технологій в діяльності туристичного підприємства і підготовки особистості до професійної діяльності, мотиваційно-ціннього ставлення до вивчення технологічної сфери;
- ознайомити студентів з найбільш поширеними видами застосовуваних у туристичній індустрії інформаційних технологій, азами застосування спеціалізованих комп`ютерних програм, особливостями діяльності різноманітних схем бронювання та організації туристичних послуг, а також зі специфікою застосування інформаційних технологій в діяльності підприємств сфери туризму;
- сформувати професійні вміння та навички для вирішення завдань застосування інформаційних технології у рекреаційно-туристській діяльності;
- позитивно впливати на розвиток творчих здібностей студентів, на їх подальшу професійну орієнтацію.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

- знати місце інформаційних технологій у системі діяльності туристської індустрії на рівні туристського підприємства (тур оператора, тур агента); сучасний стан і тенденції розвитку економічної сфери туристської діяльності; основи технічних застосувань різноманітних інформаційних технологій; особливості організаційного та програмного забезпечення діяльності туристського підприємства; основні правила користування всесвітньою мережею, системи бронювання; найбільш доступні і доцільні схеми бронювання в умовах сучасного туристського ринку в Україні, при організації внутрішнього в`їзного та виїзного туризму;
- вміти застосовувати свої знання на практиці при користуванні системами резервування та бронювання через глобальну комп`ютерну мережу Інтернет.
- володіти технічними елементами програмного забезпечення інформацією достатніми для користувача ПК.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90 годин 3 кредити ECTS**.

Змістовий модуль 1. Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі на базі Word, Excel, Access , PowerPoint та Інтернет.

Тема 1. Сутність та особливості використання інформаційних технологій в туризмі. Зміст та сутність інформаційних технологій в сучасній сфері діяльності туристського підприємства. Коротка характеристика найбільш типовим в вузькому розумінні (на основі діяльності ПК користувача) технологій. Характеристика класифікації інформаційних технологій при користуванні ПК**.** Інформаційна система, як сукупність технічних, програмних, інформаційних та людських ресурсів, які використовується для обробки інформації. Класифікація ІС по інтелектуальній, системотехнічній ознакам. Сектори застосування та організації ІС в туризмі. ІС: концептуально(КСО), функціонально (РО), математично (МО), алгоритмічно (АО),

лінгвістично (Ш), програмно (РО), технічно (ТО), ергономічно (ЕО) організаційно (ОО), методично (МеО).

Тема 2. Комп'ютерні інформаційні технології на базі текстового процесора Word. Особливості використання інформаційних технологій Word в туризмі. Технології: створення та форматування документів; створення графічних спецефектів; використання колекції малюнків; використання панелі інструментів „Малювання"; використання редактора формул; побудова організаційних діаграм; вставка об`єктів з екрана ПК; побудова діаграм та графіків; виконання розрахунків даних у таблиці; створення електронних форм документів; автоматизація побудови типової форми документа; імпорт із Excel, Access, Інтернет; експорт в Excel, Access, Powerpoint.

Тема 3. Комп`ютерні інформаційні технології на базі табличного процесора Excel. Особливості використання технологій Excel в туризмі. Технології: побудови та форматування таблиць; імпорт в Access; сортування даних; створення графічних ефектів; вставка малюнків; використання панелі „Малювання"; вставка з екрана ПК; побудова організаційних діаграм; побудова формул обчислення; використання редактора формул; побудова діаграм; використання функцій; створення інформаційних та формульних зв`язків; використання елементів управління; створення електронних форм.

Тема 4. Комп'ютерні інформаційні технології на базі СУБД Access. Особливості використання інформаційних технологій в туризмі на базі СУБД Access. Технології: імпорт у Excel; експорт у Word; експорт у Excel; створення та форматування реляційних таблиць; сортування даних; побудова схеми даних; підстановка даних; побудова запитів; створення запитів; побудова автоформ; побудова діалогових електронних форм; побудова форм обчислення показників; створення кнопкових форм; побудова кнопкових форм; побудова форм у вигляді діаграм; формування автозвітів; формування звітів з використанням режиму конструктора; побудова формул обчислення у звітах.

Тема 5. Комп`ютерні інформаційні технології на базі пакету підготовки презентацій Powerpoint. Особливості використання інформаційних технологій PowerPoint в туризмі. Технології: створення презентації з використанням шаблонів оформлення; створення презентації з використанням порожніх слайдів; налагодження часу презентації.

Тема 6. Технології використання Інтернет в туризмі. Комп'ютерні мережі. Основні поняття. Глобальна мережа Інтернет. Робота з броузерами. Служби Інтернету. Служба новин. Служба FTR. Основи алгоритмізації. Поняття про алгоритм. Математичні основи комп'ютерної техніки. Поняття про системи числення. Переведення у системах числення. Дії з двійковими числами. Основи програмування. Поняття про мови програмування. Всесвітня павутина. Електронна пошта. Інтернет-телефонія. Засвоєння методики роботи із глобальними пошуковими машинами Інтернет. Засвоєнням методики роботи з національними та глобальними пошуковими системами. Аналіз рекреаційно-туристської інформації. Експорт у текстовий процесор Word. Обробка інформації в Excel та Access. Створення баз даних інформаційних ресурсів спортивно-оздоровчого туризму, рекреаційної та туристської діяльності.

Тема 7. Обробка інформаційних ресурсів активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму. Технології обробки туристичної інформації у середовищі Word, Excel, Access, PowerPoint, Інтернет. Методики роботи із сайтами та порталами за такими видами туризму: водний, гірський, гірськолижний, кінний, піший. Методики роботи із сайтами у польському Інтернеті за наступними видами туризму: гірський, озерний, морський, піший, лижний на сайті www.travel.cybernetyka.net; релігійний – www.nomada.waw.pl, велосипедний – resinet.pl, epodkarpacie.com; науково-пізнавальний – resinet.pl.

Змістовий модуль 2. Комплексна автоматизація туристичного бізнесу.

Тема 8. Спеціальне програмне забезпечення для комплексної автоматизаціїї туристичних послуг. Програмне забезпечення для комплексної автоматизації туристичного бізнесу. "Мастер-тур"; "Мастер-Web"; "TIC"; "TIC Навігатор"; "TurWin"; "САМО-Тур"; "Турбо-Тур".

Тема 9. Технології Інтернет у резервуванні та бронюванні туристичних послуг. Глобальні системи резервування та бронювання. Класифікація. Вплив інформаційних технологій на

розвиток соціально-культурного сервісу й туризму. Методи і засоби єдиної системи організації і зберігання, накопичення, актуалізації, доступу, здобуття, обробки та використання виробничої інформації. Моделі представлення даних: ієрархічна, мережева, реляційна, об`єктно-орієнтована, багатомірна. СКК – сукупність методів класифікації і кодування об'єктів ІС, їх властивості та відносини. Система класифікації і кодування, використання для упорядкування автоматизованого об'єкту, зниження порядку його складності. Ціле-орієнтовані БД. Пошукові системи та надбудови. Сторінки з пошуком по декількох системах. Каталоги.

Тема 10. Системи резервування та бронювання в туризмі. Характеристики комп'ютерних систем бронювання й резервування. Сутність Глобальних Дистрибутивних Систем. Системи бронювання та резервування Алеан, Сирена, Matisse, Express, Кипарис, Пансіон.

Тема 11. Система управління готелями та ресторанами Fidelio "Hotel & Restaurant System (HRS)". Система Автоматизації Служби Прийому і Розміщення (Property Management System - Pms). Система Автоматизації Відділу Продажів і Маркетингу (Sales And Catering - S&C). Система Управління Якістю Обслуговування (Quality Management System - Qms). Система Оптимізації Прибутку на базі Opus 2 (Revenue Management).Система Управління Заходами (Opera Activity Scheduler). Opera Multi-Property. Система Централізованого Бронювання Opera (Opera Reservation System - Ors). Централізована Інформаційна Система по Клієнтах (Customer Information System - Cis). Opera Xpress. Інтерфейси. Нічний Аудит. Звіти. Myfidelio.Net.

Тема 12. Глобальна Дистрибутивна Система (GDS) Galileo. Galileo – провідна світова Глобальна Дистрибутивна Система (GDS). Історія Galileo. Програмні продукти Galileo: Focalpoint, Viewpoint, Galileo Print & Office, ViewTrip, Agency Private Fares, RailMaster™, Електронний Тікентінг. **Глобальна Дистрибутивна Система (GDS) Amadeus.** Заснування Amadeus. Користувачі Amadeus. Центральна система. Глобальність. Amadeus Україна. Продукти та рішення: Amadeus Cars; Amadeus Air; Amadeus Negotiated Fares; Amadeus Hotels; Amadeus Rail; Amadeus Cruise; Amadeus Fares; Value Pricer; Amadeus Customer Profile; Amadeus Travel Choice; Amadeus Service Fee Manager. Бронювання авіаквитків в Amadeus.

Тема 13. Використання штучного інтелекту в туризмі та рекреації. Побудова маршрутів з використанням штучного інтелекту. Аналіз ринку туристичних послуг з використанням ШІ.

Тема 14. Моделювання системи рекреаційно-туристських заходів. Методика імітаційного моделювання системи інформаційного забезпечення рекреаційно-туристських заходів на прикладі розробки інформаційної моделі туристського походу. Система інформаційного забезпечення рекреаційно-туристських заходів. Підсистеми. (Word, Excel, Access, PowerPoint, FrontPage, Інтернет). Модулі обробки інформації: "Пошук інформації для розробки маршруту туристського походу", "Інформаційні ресурси регіону, у якому планується похід", "Методика використання комп'ютерних програм для визначення енерговитрат учасників походу та калькуляції продуктів".

3. Рекомендована література

Основна:

1. Заневський І. П., Заневська Л. Г. Комп'ютерні та інформаційні технології в активній рекреації й спортивно-оздоровчому туризмі : навч. посіб. для магістрів фіз. виховання. / І. П. Заневський, Л. Г. Заневська. – Л. : ЛДУФК, 2010. – 167 с. ISBN 978-966-2328-10-3, З 276

2. Скопень М.М. Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі: Навчальний посібник. – К.: КОНДОР, 2005. – 302 с.

3. Скопень М.М. Практикум з дисципліни "Інформатика та комп'ютерна техніка" / М.М. Скопень; відп за випуск Л.Ф. Мараховський. – К.: КІТЕП, 2000. – 172 с.

4. Інформаційні технології в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі: підручник / За ред. д.т.н. Сукача. – К.: Видавництво Ліра-К, 2017. – 768 с.

5. Інформаційні системи в логістиці : навчальний посібник І Яценко Р. М. , Ніколаєв І. В. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. - 232 с. (Укр. мов.)

6. Грицунов О. В. Інформаційні системи та технології: навч. посіб. для студентів за напрямом підготовки «Транспортнітехнології» / О. В. Грицунов; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 222 с.

Допоміжна:

7. Гуляєв В.Г. Нові інформаційні технології в туризмі: Учб. посібник. – М.: Пріор, 2005.–144 с.
8. Дибкова Л.М. Інформатика та комп'ютерна техніка: посібник / Л.М. Дибкова. – К.: Видавничий центр "Академія", 2002. – 320 с.
9. Зорін І.В., Квартальнов В.А. Енциклопедія туризму: Довідник. – М.: Фінанси й статистика, 2001. – 220 с
10. Миронов Ю.Б. Інтернет-технології в туризмі // Економіка: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць. Випуск 194: В 5 т. Том II. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2004. – 300 с. – С. 457-464.
11. Симонович С. Эффективная работа: MS Word 2007. – СПб.: Питер, 2008. – 640 с.: ил.
12. Фуллер, Лори., Ульрих, Кук., Кен Кауфельд, Джон. Microsoft Office Access 2007 для “чайников”.: Пер. с англ. – М.: ООО “И.Д. Вильямс”, 2008. – 384 с.: ил.
13. Харвей, Грег: Microsoft Office Excel 2007 для “чайников”.: Пер. с англ. – М.: ООО “И.Д. Вильямс”, 2008. – 336 с. + 8 с. цв. ил.
14. Яковлєв Ю.П. Контролінг на базі інформаційних технологій : [навчальний посібник] / Ю.П. Яковлєв. - К. : Кондор, 2008. - 400 с http://lib.sumdu.edu.ua/library/DocDownloadForm?docid=180957
15. Лучко М.Р., Адамик О.В. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті: Навчальний посібник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 252 с.
16. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Олеся Леонтіївна Тоцька. – Луцьк : Східноєвроп. нац.ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 340.
17. Інформаційні системи і технології на підприємстві. Конспект лекцій / Гомонай-Стрижко М. В., Якімцов В.В. – Львів: НЛТУ України, 2014. – 200 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Заневська Л.Г. Застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності: Методичний посібник для фахівців фізичного виховання // Спортивна наука України. Науковий вісник Львівського державного університету фізичної культури. – Електронне видання. – Л.: ЛДУФК, 2006. 152 с., іл. – http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/SNU/2007-4/Articles/07zlhrta.pdf

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

Засоби діагностики успішності навчання.

1. Усне опитування.
2. Перевірка самостійних домашніх робіт.
3. Перевірка звітів про виконання лабораторних робіт.
4. Тестовий контроль.
5. Модульний контроль.
6. Семестровий контроль.

Модульно-рейтингова система оцінки знань передбачає 100 бальну шкалу, тобто 100 балів - це максимальна кількість балів, які студент може отримати за академічну успішність в процесі вивчення предмету за вищевказаний об’єм кредиту.

Оцінка знань студента за семестр враховує оцінки, отримані за всі види проведених занять, за поточне і модульне тестування (наприклад, за виконання практичних, лабораторних занять, і так далі) з урахуванням вагових коефіцієнтів. Опитування (відповідь чи доповнення) – 0-4 бали. Реферат – 0-15 балів. Модульне тестування: максимальна сума балів за модуль – 100.

Залікові вимоги

1. Що таке інформація та які основні її властивості?
2. Що таке інформаційні технології і яка існує їх класифікація?
3. Які існують методи реалізації інформаційних технологій?
4. Що означає алгоритм і які існують способи його запису?
5. Що таке візуальне програмування і які його види використовуються при реалізації інформаційних технологій?
6. Які системи числення використовуються в сучасних персональних комп'ютерах?
7. Охарактеризуйте взаємозв'язок додатків пакету прикладних програм Microsoft Office.
8. Назвіть технологічні етапи вставки об'єкта з екрана монітора в середовищі Word, Excel, PowerPoint.
9. Назвіть технологічні етапи побудови діаграм у середовищі Word, Excel, PowerPoint.
10. Охарактеризуйте виконання розрахунків даних в таблицях Word.
11. Як створюється електронна форма на аркушах книги в середовищі Excel?
12. Як створюється діалогова електронна форма з елементами управління?
13. Яка технологія імпорту в книгу Excel реляційних таблиць їз додатка Access?
14. Як будуються формули обчислення в середовищі Excel з використанням операторів, функцій, та закладок книги?
15. Як використовувати функцію КОРРЕЛ() для визначення тісноти зв'язку між двома факторами?
16. Як використовувати функцію ЛИНЕЙН() для визначення параметрів множинної лінійної регресії?
17. Як створити панель користувача з елементами управління в середовищі Excel?
18. Що таке база даних і які елементи її реляційної моделі?
19. Яка технологія імпорту таблиць із додатка Excel у СУБД Access?
20. Яка технологія експорту таблиць із СУБД Access у Word?
21. Як створюються реляційні таблиці в середовищі СУБД Access?
22. Що таке схема даних і як вона створюється в середовищі СУБД Access?
23. Як здійснити підстановку даних в таблицю з полів іншої таблиці в середовищі СУБД Access?
24. Як здійснити підстановку даних в поле таблиці фіксованих значень в середовищі СУБД Access?
25. Що таке простіші запити і який алгоритм їх побудови?
26. Як здійснити підстановку даних в таблицю з полів іншої таблиці в середовищі СУБД Access?
27. Як здійснити підстановку даних в таблицю з полів іншої таблиці в середовищі СУБД Access?
28. Яка послідовність створення запитів на вибір даних з обчисленням показників в середовищі СУБД Access?
29. Як будується запит на додавання записів у таблицю в середовищі СУБД Access?
30. Як будується запит на вилучення записів у таблицю в середовищі СУБД Access?
31. Як будується запит на створення таблиці в середовищі СУБД Access?
32. Як можна побудувати діалогову електронну форму в середовищі СУБД Access?
33. Як можна побудувати формули обчислення показників на формах бази даних?
34. Як створюється звіт з використанням режиму конструктора в середовищі СУБД Access?
35. Як можна побудувати формули обчислення показників на звітах бази даних?

36. Як створюються запити для відбору даних на звітів в середовищі СУБД Access?
37. Яка послідовність побудови кнопкової форми за допомогою диспетчера кнопкових форм?
38. Яка послідовність створення презентацій з використанням шаблонів оформлення?
39. Яка послідовність створення презентацій з використанням порожніх слайдів?
40. Яка технологія налагодження часу проведення презентації?
41. Охарактеризуйте структуру локальних мереж.
42. Охарактеризуйте архітектуру всесвітньої мережі Інтернет.
43. Які системи резервування та бронювання ви знаєте?
44. Охарактеризуйте ГДС Амадеус.
45. Охарактеризуйте ГДС Галілео.
46. Охарактеризуйте ГДС Фіделіо.